

บันทึก

เรื่อง การยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก

ตามมาตรา ๒๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๖๒

กรมการขนส่งทางบกได้มีหนังสือ ที่ คค๐๓๐๒/๐๕๖๕๙ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กรมการขนส่งทางบกมีปัญหาเกี่ยวกับการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็กตามมาตรา ๒๔ วรรคสาม<sup>๑</sup> แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๖๒ กล่าวคือ ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็กได้มายื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วันจะถือได้หรือไม่ว่าผู้ได้รับใบอนุญาตไม่ประสงค์จะต่ออายุใบอนุญาตฯ ปัญหาี้ เจ้าหน้าที่ของกรมการขนส่งทางบกได้มีความเห็นแตกต่างกันออกเป็น ๒ ฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายแรก เห็นว่า โดยที่มาตรา ๒๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกบัญญัติว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งประสงค์จะต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอเสียก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ แต่การขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางและใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็กจะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน และการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติดังกล่าวไม่มีบทกำหนดโทษไว้แต่อย่างใด ดังนั้น ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็กละเลยไม่ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดดังกล่าว ทางราชการจึงไม่อาจดำเนินการต่ออายุใบอนุญาตฯให้แก่ผู้ยื่นคำขอได้หากประสงค์จะให้ผู้นั้นได้รับใบอนุญาตฯ ต่อไป ก็ต้องดำเนินการออกใบอนุญาตฯ ใหม่ ทั้งนี้เพราะบทบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้ได้รับใบอนุญาตฯที่ต้องปฏิบัติ อีกประการหนึ่งเจตนารมณ์ของบทบัญญัติในส่วนนี้ซึ่งกำหนดให้การยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตฯต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองระบบการขนส่งสาธารณะมิให้ได้รับความกระทบกระเทือน และเพื่อประโยชน์ของทางราชการที่จะจัดให้มีการขนส่งสาธารณะโดยเป็นไปอย่างต่อเนื่องไม่ขาดตอน

ฝ่ายที่สอง เห็นว่า กำหนดระยะเวลา ๑๒๐ วัน ตามมาตรา ๒๔ วรรคสามนั้นเป็น

๑ มาตรา ๒๔ ใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางให้มีอายุเจ็ดปีนับแต่วันออกใบอนุญาต ใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทาง ใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก และใบอนุญาตประกอบการขนส่งส่วนบุคคล ให้มีอายุห้าปีนับแต่วันออกใบอนุญาต

ผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งประสงค์จะต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอเสียก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ แต่การขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางและใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก จะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวัน

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

เพียงระยะเวลาที่กำหนดขึ้นเพื่อประโยชน์ของทางราชการในการเตรียมการตรวจสอบผลการดำเนินการของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็กกว่าสมควรจะเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตฯ ต่อไปหรือไม่เท่านั้น มิใช่เงื่อนไขที่กำหนดว่า หากผู้ได้รับใบอนุญาตฯ ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตฯ ก่อนใบอนุญาตฯ สิ้นอายุน้อยกว่า ๑๒๐ วัน แล้ว ให้ถือว่าผู้ได้รับใบอนุญาตฯ ไม่ประสงค์จะยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตฯ ต่อไป ทั้งนี้ เนื่องจากใบอนุญาตฯ เดิมก็ยังไม่สิ้นอายุ

กรมการขนส่งทางบกพิจารณาแล้ว เห็นพ้องกับความเห็นของฝ่ายแรก อย่างไรก็ตาม การตีความข้อกฎหมายดังกล่าวข้างต้นเป็นเรื่องสำคัญ เนื่องจากมีผลกระทบต่อสิทธิของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งรายเดิมและผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบการขนส่งรายใหม่สมควรที่จะได้รับการพิจารณาอย่างรอบคอบ จึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในข้อกฎหมายดังกล่าวเพื่อจะได้ถือเป็นแนวปฏิบัติต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว และได้ฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงคมนาคม(กรมการขนส่งทางบก)แล้ว มีความเห็นดังนี้

มาตรา ๒๘ วรรคสอง<sup>๒</sup>แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกฯ บัญญัติว่า ใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็กให้มีอายุ ๕ ปี นับแต่วันออกใบอนุญาตฯ มาตรา ๒๘ วรรคสาม<sup>๓</sup>บัญญัติให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งมีสิทธิยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตฯ ก่อนใบอนุญาตฯ สิ้นอายุ แต่การขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก นั้น มาตรา ๒๘ วรรคสามได้บัญญัติเงื่อนไขไว้เป็นพิเศษว่าจะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตฯ สิ้นอายุ ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน ฉะนั้น กำหนดเวลา ๑๒๐ วันจึงเป็นบทบังคับเด็ดขาดว่าผู้ได้รับใบอนุญาตดังกล่าวจะต้องยื่นคำขอตามกำหนดเวลาที่บัญญัติไว้ มิฉะนั้นผู้ได้รับใบอนุญาตฯ ย่อมหมดสิทธิที่จะยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตฯ ดังนั้น ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็กได้มายื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตฯ ก่อนใบอนุญาตฯ สิ้นอายุน้อยกว่า ๑๒๐ วัน ย่อมถือได้ว่าผู้ได้รับใบอนุญาตดังกล่าวหมดสิทธิที่จะยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตฯ ตามมาตรา ๒๘ วรรคสามแห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกฯ แล้ว

(นายอมร จันทรสมบูรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๒๘

<sup>๒</sup>โปรดดูเชิงอรรถ (๑)

<sup>๓</sup>โปรดดูเชิงอรรถ (๑)